

De macht van proclamatie

Drs . Gordon van Veelen

De macht van Gods woorden.

De eerste woorden, die op deze aarde werden gesproken, waren Gods woorden. Gen.1:3 *En God zeide: Er zij licht; en er was licht.* Er staat niet: En God bedacht het licht en er was licht! God dacht na, voordat Hij hemel en aarde schiep. Hij dacht na over de gigantische uitbreiding van de kosmos en over de microscopische structuur van het DNA van levende wezens. Hij dacht na over de wonderlijke liefdesrelatie, die Hij met de mens wilde hebben. Hij dacht na over het verlossingsplan voor het geval dat het mis zou gaan. Heel veel gedachten, maar er gebeurde nog niets. Tot op het moment, dat God sprak: *Er zij licht!* Toen was er licht. En dat geldt ook voor de rest de schepping.

We lezen in Hebreëen 11:3 *Door het geloof verstaan wij, dat de wereld door het woord Gods tot stand gebracht is, zodat het zichtbare niet ontstaan is uit het waarneembare.* Gods woorden hebben uitwerking; altijd en overal, omdat Hij spreekt vanuit een geweldig groot gezag. Alles en iedereen moet aan dat gezag gehoorzamen. Wat Hij zegt gebeurt! Jesaja 55:10 *Want zoals de regen en de sneeuw van de hemel neerdaalt en daarheen niet weerkeert, maar doorvochtigt eerst de aarde en maakt haar vruchtbaar en doet haar uitspruiten en geeft zaad aan de zaaier en brood aan de eter, also zal mijn woord, dat uit mijn mond uitgaat, ook zijn; het zal niet ledig tot Mij wederkeren, maar het zal doen wat Mij behaagt en dat volbrengen, waartoe Ik het zend.*

Principes van woordkracht

En daarmee komen we bij de principes van de kracht van het uitgesproken woord. Wat

wordt uitgesproken krijgt bekrachtiging en gevolgen door:

1 De kracht en autoriteit van de spreker

God heeft de absolute¹ * autoriteit in de kosmos. Wat Hij zegt gebeurt eenvoudigweg; het kan niet anders.

2 De kracht en autoriteit in wiens naam het wordt uitgesproken

Wanneer ik tegen iemand zeg: "Je bent schuldig, je verdient drie jaar gevangenis", dan heeft dat nauwelijks betekenis. Het is slechts mijn mening. Maar wanneer een aangestelde rechter in functie een oordeel uitspreekt, doet hij dat met het gezag van de wetgever en gaat ook gebeuren wat hij zegt. Hij spreekt uit naam van de staat en de staat verleend er kracht aan.

3 De kracht die een ander er aan verleent.

Omgekeerd kan het gebeuren, dat een politicus vrijwel onbewust een uitspraak doet, welke vervolgens door de media geweldig wordt opgeblazen. Zo kunnen aan woorden een kracht bijgezet worden (door anderen), die de spreker zelf niet had bedoeld, voorzien of gewild.

Gedelegeerd gezag, volmacht en/of overleg

Sinds de schepping heeft God een deel van Zijn gezag gedelegeerd aan de mens. De mens kreeg gezag over alles wat op de aarde leefde. God gaf de mens de opdracht de aarde te besturen. De mens moet nu spreken en handelen. God gaat niet doen, wat Hij aan de mens heeft overgelaten, tenzij de mens Hem daar uitdrukkelijk om vraagt: *Bidt en u zal gegeven worden.*

Gen.1:26 *En God zeide: Laat Ons mensen maken naar ons beeld, als onze gelijkenis, opdat zij heersen over de vissen der zee en over het gevogelte des hemels en over het vee*

¹ *Met dien verstande, dat op de aarde het gezag van God wordt betwist door de duivel, die via intimidatie en verleiding probeert gezag te krijgen, tegen Gods wil in.

en over de gehele aarde en over al het kruipend gedierte, dat op de aarde kruipt. En God schiep de mens naar zijn beeld; naar Gods beeld schiep Hij hem; man en vrouw schiep Hij hen. En God zegende hen en God zeide tot hen: Weest vruchtbaar en wordt talrijk; vervult de aarde en onderwerpt haar, heerst over de vissen der zee en over het gevogelte des hemels en over al het gedierte, dat op de aarde kruipt.

En de mens begint te spreken. Een van de dingen die de mens uitspreekt zijn de namen van de dieren

Gen.2:19 En de Here God formeerde uit de aardbodem al het gedierte des velds en al het gevogelte des hemels. Ook bracht Hij het tot de mens, om te zien hoe deze het noemen zou; en zoals de mens elk levend wezen noemen zou, zo zou het heten. En de mens gaf namen aan al het vee, aan het gevogelte des hemels en aan al het gedierte des velds, maar voor zichzelf vond hij geen hulp, die bij hem paste.

Naamgeving is een daad van gezag. Vandaag geven mensen namen aan datgene waarover zij gezag hebben; hun pasgeboren kinderen, nieuw ontdekte landen, straatnamen. De macht tot naamgeving zegt iets over je gezag.

Gezagsverhoudingen tussen mensen

Ook onderling staan mensen in gezagsverhoudingen. Die bepalen welke macht onze woorden hebben. Soms heeft de menselijke spreker een volmacht, soms moet hij iedere keer overleggen. De Romeinse hoofdman zei tegen Jezus: *Matt.8:8 Spreek slechts een woord en mijn knecht zal herstellen. Want ik ben zelf een ondergeschikte met soldaten onder mij, en ik zeg tot de een: Ga heen, en hij gaat heen, en tot een ander: Kom, en hij komt, en tot mijn slaaf: Doe dit, en hij doet het.* De hoofdman sprak vanuit zijn gezagspositie, die hem was verleend door de gouverneur van Galilea. Op zijn beurt stond deze onder het gezag van de Romeinse keizer.

Na de zondeval verlies van gezag aan de duivel

Na de zondeval heeft de mens beduidend minder gezag. Alhoewel de woorden van een

mens zijn krachtig genoeg om zichzelf en de ander in het ongeluk te storten. Hoe komt het toch dat een mens zo gemakkelijk vloekt en daarbij met zijn woorden het eigen ongeluk proclameert?

Negatieve woorden schijnen het goed te doen omdat er kennelijk kracht aan wordt verleend. Laten we maar eens kijken hoe dat zit.

Woorden kunnen iemands reputatie voorgoed vernietigen. Woorden roepen verborgen kwetsbaarheden naar boven. Hoeveel meisjes raakten in de ban van anorexia, omdat iemand tegen hen zei: "Dikkertje". Een boos of vernederend woord kan bij sommige mensen een geweldige agressie naar boven brengen. Dat heeft natuurlijk hier mee te maken, dat de zonde, die al ons woont, door negatieve woorden wordt geactiveerd. *Spr.15:1 Een zacht antwoord keert de grimmigheid af, maar een krenkend woord wekt de toorn op.* Een laag zelfbeeld wordt door negatieve woorden bevrucht en naar boven gehaald. Boze woorden ontsteken de reeds in ons aanwezige agressie en competitiedrang. Ontmoedigende woorden bevestigen de vrees en angstige voorgevoelens van een zieke en maken, dat hij zijn strijd lust opgeeft.

De duivel versterkt negatieve woorden

Verder is de duivel dol op negatieve woorden. Hij leeft van vloek. Hij nestelt zich graag in negatieve woorden en bekrachtigt die. Hij is degene, die aan negatieve woorden gezag geeft. Daarom is de uitwerking ook zo sterk, zelfs zonder dat wij deze woorden in de naam van de duivel uitspreken. Ze staan in volstrekte harmonie met wat de huidige machthebber over de aarde - de duivel en zijn overheden - wil en daarom bereiken ze ook zijn doel. Hij heeft alleen iets met positieve woorden wanneer die er toe leiden, dat iemand op langere termijn in het ongeluk wordt gestort. Bijvoorbeeld, dat iemand zoveel wordt geprezen, gevlijd en geslijmd, dat hij of zij zich onaantastbaar gaat voelen, verwaand, en zichzelf te gronde richt.

Een heidense filosoof zei ooit: "Het woord dat wordt uitgesproken is als een afgeschoten

pijl. Het keert niet tot de spreker terug". Als het eenmaal is uitgesproken doet het zijn werk. De spreker heeft er geen controle, geen macht meer over. Heb je over iemand gelasterd met je mond. Dan zal dit woord zich verspreiden onder de mensen. Vertel je een toevertrouwd geheim; het wordt doorverteld en wordt publiek.

Spreuken 18:8 *De woorden van de lasteraar zijn als lekkernijen; zij glijden immers af naar de schuilhoeken van het hart.*

De mensen nemen ze gretig op en vertellen elkaar graag het sensationele verhaal. En iemands reputatie wordt vernietigd. Er is geen manier om het nog terug te draaien.

Gods koninkrijk is positief

In Gods koninkrijk zijn positieve woorden belangrijk. Zij zijn opbouwend, stichten vrede, nemen boosheid en irritatie weg. Zij neutraliseren tot een bepaalde hoogte de uitspruitende boosheid. Zij brengen genezing en bevrijding.

Spreuken 15:4 *Zachtheid van tong is een boom des levens, maar valsheid in haar is een verderf in de geest.*

Jezus' gezag

Jezus zelf sprak vanuit de volmacht van de Vader. Hij stond daarmee in de gezagslijn van de almachtige god. Hij zorgde ervoor steeds in contact met de Vader te staan

Joh.5:30 *Ik kan van Mijzelf niets doen; gelijk Ik hoor, oordeel Ik, en mijn oordeel is rechtvaardig, want Ik zoek niet mijn wil, doch de wil van Hem, die Mij gezonden heeft.*

Joh.5:19 *Jezus dan antwoordde en zeide tot hen: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, de Zoon kan niets doen van Zichzelf, of Hij moet het de Vader zien doen; want wat deze doet, dat doet ook de Zoon evenzo. Want de Vader heeft de Zoon lief en toont Hem al wat Hij zelf doet, en Hij zal Hem grotere werken tonen dan deze, opdat gij u verwondert.*

Jezus ontleende zijn woorden en daden - maar die daden werden door zijn woorden ten uitvoer gebracht - aan de Vader. Jezus stond in volstrekte harmonie met de Vader. En

daarom waren zijn woorden vol van de kracht van de Vader. De mensen merkten dat op: Marcus 1:27 *En allen werden zeer verbaasd, zodat zij elkander vroegen, zeggende: Wat is dit? Een nieuwe leer met gezag! Ook de onreine geesten geeft Hij bevelen en zij gehoorzamen Hem!*

Jezus zelf gaf gedelegeerd gezag aan zijn discipelen:

Mattheüs 10:1 *En Hij riep zijn twaalf discipelen tot Zich en gaf hun macht over onreine geesten om die uit te drijven en om alle ziekte en alle kwaal te genezen.*

Lucas 10:17 *En de tweeen zeventig zijn teruggekeerd met blijdschap en zeiden: Here, ook de boze geesten onderwerpen zich aan ons in uw naam.*

En let wel; de boze geesten onderwierpen zich aan hun woord. Zij spraken deze geesten aan in de naam van Jezus en zij gingen. De boze geesten vertrokken niet zolang de discipelen niet spraken. De zieken genazen niet zolang de discipelen de genezing niet proclameerden.

In wiens naam staan onze woorden?

In wiens naam staan onze woorden. Met welk gezag worden onze woorden bekleed. Zijn onze woorden leeg?

Nee ze worden vaak gevuld. Er liggen namelijk lijnen van gezag klaar om onze woorden, hetzij positief, hetzij negatief, te bekrachtigen. Op aarde heerst de duivel. Ieder mens, die negatieve, liefdeloze, minachtende, lasterende woorden uitspreekt, diens woorden worden vaak automatisch met demonisch gezag bekleed en gaan hun negatieve uitwerking niet missen.

In ieder geval worden wij uiteindelijk op grond van onze woorden geoordeeld en wel op de vraag, in wiens dienst onze woorden stonden. Welk gezag stond achter onze woorden. In welke gezagslijn gingen wij staan. Wij als heersers over de aarde, plaatsbekleders van God, met gedelegeerd gezag van God, gebruikten wij onze keuzevrijheid goed en spraken wij onze woorden in de lijn van God, zodat Hij er gezag en kracht aan

kon geven of spraken wij onze woorden in de lijn van de duivel en kon die ze bekrachtigen?

De duivel bekrachtigt woorden van ongelooft

Kunnen mensen zonder het direct te weten woorden spreken, die door de duivel worden bekrachtigd? Ja dat kan zelfs bij gelovige mensen gebeuren. Jezus zegt het duidelijk tegen Petrus, wanneer hij Jezus wil afhouden van de weg van het kruis. Matt.16:23 *Doch Hij keerde Zich om en zeide tot Petrus: Ga weg, achter Mij, satan; gij zijt Mij een aanstoot, want gij zijt niet bedacht op de dingen Gods, maar op die der mensen.*

Je kunt met je woorden zo in de gezagslijn van de duivel staan, dat je daarmee rechtstreeks de gezaghebber van God op aarde, de Heilige Geest krenkt. De Farizeeën verkondigden dat Jezus met behulp van de duivel boze geesten uitdreef. Jezus reageert daarop in Matt.12:32 *Spreekt iemand een woord tegen de Zoon des mensen, het zal hem vergeven worden; maar spreekt iemand tegen de Heilige Geest, het zal hem niet vergeven worden, noch in deze eeuw, noch in de toekomstige.*

Door wie laten wij ons inspireren bij ons spreken en wie gaat dan ook aan onze woorden gezag verlenen?

Jac.3:6 *Ook de tong is een vuur, zij is de wereld der ongerechtigheid; de tong neemt haar plaats in onder onze leden, als iets, dat het gehele lichaam bezoedelt en het rad der geboorte in vlam zet, terwijl zij zelf in vlam gezet wordt door de hel. 9 Met haar loven wij de Here en Vader en met haar vervloeken wij de mensen, die naar de gelijkenis Gods geschapen zijn: uit dezelfde mond komt zegening en vervloeking voort. Dit moet, mijn broeders, niet zo zijn. Doet soms een bron uit dezelfde ader zoet en bitter water opwellen?*

In dienst van de duivel?

Gods woord waarschuwt ons gelovigen om nooit met onze mond een kanaal van de duivel te worden door liefdeloosheid, veroordeling, of vloek uit te spreken. De uitspraken van Jezus over het uitschelden en minachtend

spreken ten opzichte van medegelovigen zijn daarbij wel het duidelijkst.

Mattheüs 5:22 *Maar Ik zeg u: Een ieder, die in toorn leeft tegen zijn broeder, zal vervallen aan het gerecht. Wie tot zijn broeder zegt: Leeghoofd, zal vervallen aan de Hoge Raad, en wie zegt: Dwaas, zal vervallen aan het hellevuur.*

Mattheüs 7:1 *Oordeelt niet, opdat gij niet geoordeeld wordt; want met het oordeel, waarmee gij oordeelt, zult gij geoordeeld worden, en met de maat, waarmee gij meet, zal u gemeten worden.*

Maar ook de brieven zijn er duidelijk over, dat wij ervoor moeten oppassen medegelovigen met onze woorden te oordelen.

Romeinen 2:1 *Daarom zijt gij, o mens, wie gij ook zijt, niet te verontschuldigen, wanneer gij oordeelt. Want waarin gij een ander oordeelt, veroordeelt gij uzelf; want gij, die oordeelt, bedrijft dezelfde dingen.*

Romeinen 14:10 *Gij echter, wat oordeelt gij uw broeder? Of ook gij, wat minacht gij uw broeder? Want wij zullen allen gesteld worden voor de rechterstoel Gods.*

Jakobus 4:11 *Spreekt geen kwaad van elkander, broeders. Wie van zijn broeder kwaad spreekt of hem oordeelt, spreekt kwaad van de wet en oordeelt haar; en indien gij de wet oordeelt, zijt gij geen dader, doch een rechter der wet. Een is wetgever en rechter, Hij, die de macht heeft om te behouden en te verderven. Maar wie zijt gij, dat gij uw naaste oordeelt?*

Tenslotte spreekt de Speukendichter uit, wat er zal gebeuren met degene die met woorden zijn ouders vervloekt. Spr.20:20 *Wie zijn vader en zijn moeder vervloekt, diens lamp wordt uitgeblust ten tijde der dichte duisternis.*

kanaal van zegen

Integendeel wij moeten zelfs als wij vervolgd worden een kanaal van zegen blijven. Dan blijven wij met onze woorden in de gezagslijn van God staan. Dan zijn wij werkelijk zijn gedelegeerde gezagsdragers.

Lucas 6:28 *zegt wie u vervloeken; bidt voor wie u smadelijk behandelen.*

Romeinen 12:14 *Zegent wie u vervolgen, zegent en vervloekt niet.*

1 Petrus 3:9 *en vergeldt geen kwaad met kwaad of laster met laster, maar zegent integendeel, wijl gij hiertoe geroepen zijt, dat gij zegen zoudt beerven.*

Spreken naar de wil van God

Wanneer wij proclameren naar de wil van God, onder de leiding van de Geest dan zal die wil van God ook geschieden. Hier is belangrijk: Kennis van God en zijn wil verloopt niet volgens een vooropgezette mening. Het gaat om de openbaring van de Geest in ons hart. Het verstaan van die openbaring heeft te maken met onze persoonlijke bediening, ons geloof en onze levensheiliging. Geloof is het kanaal voor de kracht van God. Voorbeelden vinden we in het boek Handelingen. Daar spreekt Petrus de woorden van het geloof.

Hand.9:34 *En Petrus zeide tot hem: Eneas, Jezus Christus geneest u; sta op en maak zelf uw bed op*

Hand.9:40 *Maar Petrus zond hen allen naar buiten en knielde neder en bad. En hij wendde zich tot het lichaam en zeide: Tabita, sta op! En zij opende haar ogen en zag Petrus en ging overeind zitten.*

Gelovigen in wie de Geest van God woont kunnen dus woorden van goddelijk gezag uitspreken. Daardoor zullen zieken genezen, doden worden opgewekt en gebondenen bevrijdt. Jezus gaat in zijn onderwijs heel ver. Mattheüs 21:21 *Maar Jezus antwoordde en zeide tot hen: Voorwaar, Ik zeg u, indien gij geloof hebt en niet twijfelt, zult gij niet alleen doen wat met de vijgeboom is gebeurd, maar zelfs indien gij tot deze berg zegt: Hef u op en werp u in de zee, het zal geschieden. De kracht van het geloof wordt door het "zeggen" zichtbaar.*

Speciale situaties

spreken zonder gezag

Als mensen in een bepaalde situatie geen gezagslijn hebben en toch een proclamatie uitspreken kunnen er vreemde dingen gebeuren: Hand.19:13 *En ook enige van de*

rondreizende Joodse geestenbezweerders waagden het over hen, die zulke boze geesten hadden, de naam van de Here Jezus te noemen met de woorden: Ik bezweer u bij de Jezus, die Paulus predikt. Het waren nu zeven zonen van een zekere Skevas, een Joodse overpriester, die dit deden. Maar de boze geest antwoordde en zeide tot hen: Jezus ken ik en van Paulus weet ik maar wie zijt gij? En de mens, in wie de boze geest was, sprong op hen af, overweldigde hen tezamen en bleek zoveel sterker dan zij, dat zij zonder kleren en gewond uit dat huis moesten vluchten.

Je ziet hier heel duidelijk, dat woorden alles te maken hebben met gezag. Deze mensen stonden niet in de lijn van Jezus en hun woorden droegen ook niet het gezag van Jezus. Daarom gehoorzaamde de boze geest ook helemaal niet, Naar Jezus zou hij geluisterd hebben, Paulus' gedelegeerde gezag zou hij erkend hebben, maar niet de lege woorden van deze geestenbezweerders.

Een uitgesproken belofte kan niet meer ingetrokken worden

Isaac had Jacob gezegend met de zegen van Abraham. Dit liet geen ruimte om diezelfde belofte ook over Ezau te proclameren. Gen 27:33 *Toen schrok Isaac geweldig en hij zeide: Wie was het dan toch, die het wild geschoten en mij gebracht heeft? En ik heb van alles gegeten, eer gij kwaamt en heb hem gezegend; ook zal hij gezegend zijn. Zodra Esau de woorden van zijn vader hoorde, gaf hij een luide en bittere schreeuw, en hij zeide tot zijn vader: Zegen mij, ook mij, mijn vader!*

Toen zeide deze: Uw broeder is met bedrog gekomen en heeft uw zegen weggenomen. 37 Toen antwoordde Isaac en zeide tot Esau: Zie, ik heb hem tot een heerser over u gesteld, en al zijn broederen heb ik hem tot knechten gegeven, en van koren en most heb ik hem voorzien; wat kan ik dan voor u doen, mijn zoon? Daarop zeide Esau tot zijn vader: Hebt gij slechts deze ene zegen, mijn vader? Zegen mij, ook mij, mijn vader!

Isaac heeft de zegen die rustte op het nageslacht van Abraham door zijn woorden overgedragen op Jacob. Nu is die zegen op hem. Hij kan het niet meer ongedaan maken en de zegen op Esau leggen. Het uitgesproken woord (belofte) houdt zijn geldigheid.

Uitspreken van geloften

Numeri 30:2 *Wanneer een man de Here een gelofte doet of een eed zweert, waardoor hij een verplichting op zich neemt, dan zal hij zijn woord niet schenden; geheel zoals hij het uitgesproken heeft, zal hij doen. Maar wanneer een vrouw de Here een gelofte gedaan en een verplichting op zich genomen heeft in haars vaders huis in haar jeugd, en haar vader de gelofte en de verplichting die zij op zich heeft genomen, gehoord heeft, maar haar vader tegen haar gezwezen heeft, dan zullen al haar geloften van kracht zijn en elke verplichting die zij op zich genomen heeft, zal van kracht zijn.*

Man en vrouw hebben een verschillende positie van gezag. De gelofte van een jonge vrouw, (hetzelfde geldt voor een gehuwde vrouw in het huis van haar man, vgl. Num.30:8vv.) wordt pas door de instemming van haar vader (resp. echtgenoot) bekrachtigd. De vrouw is wat betreft haar geloften (woorden) niet gevormachtigd. Zij staat onder het gezag van haar vader (resp. man) en moet dus overleggen. Voor een man geldt dat hij zich absoluut aan zijn woord (gelofte) moet houden. Zijn woorden hebben namelijk wel dit gezag. Deut. 23:21 *Wanneer gij de Here, uw God, een gelofte doet, zult gij er niet mee talmen haar in te lossen, want de Here, uw God, zou ze toch van u eisen en dan zoudt gij u bezondigen. Maar, wanneer gij u onthoudt van het*

doen van een gelofte, bezondigt gij u niet. Wat over uw lippen gegaan is, moet gij stipt volbrengen; gij hebt immers de Here, uw God, volkomen vrijwillig een gelofte gedaan, die gij hebt uitgesproken met eigen mond. Prediker 5:6 Geef uw mond geen gelegenheid om u te doen zondigen, en zeg niet in tegenwoordigheid van de Godsgezant, dat het een vergissing was; waarom zou God vertoornd worden over uw woorden en het werk uwer handen verderven?

Een hardop uitgesproken gelofte (belofte aan God) door de man moet zonder meer vervuld worden

Vervloekingen

Job 31:30 *ja, ik liet niet toe, dat mijn mond zondigde door hem met een vloek de dood te wensen*

Psalmen 109:17 *De vloek had hij lief (die kome over hem; de zegen wilde hij niet) die blijve verre van hem; hij bekleedde zich met vloek als met zijn gewaad; die kome als water in zijn binnenste, als olie in zijn gebeente;*

Er zijn situaties waarin vloek niets uitricht omdat ze ongegrond is en er in de vervloekte geen enkele vorm van schuld is. Dan kan het ook gebeuren, dat degene, die de vloek heeft uitgesproken, wordt gestraft.

Vaak treft vloek echter wel doel, vooral wanneer wij zelf deels schuldig zijn aan de reden tot vervloeking. Spr. 30:10 *Belaster een knecht niet bij zijn heer, opdat hij u niet vloeke en gij ervoor moet boeten.*

Ook kunnen er bij ons open deuren van zonde zijn, waardoor de pijl van vervloeking kan binnen dringen (en die zijn er heel vaak).